

Hagagymnasiet
Läroverksgatan 6
784 40 Borlänge

2010-10-28

Dnr 43-2010:1397

Skolbeslut för gymnasieskola

efter tillsyn av Hagagymnasiet
i Borlänge kommun

2010-10-28

Rektorena Ingemar Grufman,
Göran Lindström och Lena Frisk
Hagagymnasiet
Läroverksgatan 6
784 40 Borlänge

Tillsyn i Hagagymnasiet

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Hagagymnasiet och Borlänge kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Hagagymnasiets elever når behörighet i nivå med genomsnittet för riket. En närmare granskning visar dock att elever med utländsk bakgrund når målen för utbildningen i betydligt lägre utsträckning än motsvarande grupp i riket. Vidare är skolans genomsnittliga betygspoäng på alla nationella program något lägre än rikssnittet. Skolverkets statistik över kursbetyg visar svaga resultat i vissa kärnämneskurser på några program. En sammanställning över resultaten på nationella provet i Matematik A visar att 40-80 procent av eleverna, beroende på program, inte fick Godkänt på provet. Sammanfattningsvis behöver resultaten förbättras, så att alla elever, oavsett bakgrund och program, ges möjligheter att nå målen.

Skolinspektionen har vid sin tillsyn talat med flera elever på skolan. Dessa beskriver skolan som en trygg plats. Elevsamtalen ger också en bild av att undervisningen i de flesta ämnena är stimulerande och engagerande. Under lektionsbesök ser Skolinspektionen flera goda exempel på hur programmålen lyfts in i undervisningen, samverkan mellan ämnen och andra pedagogiska lösningar som syftar till att skapa intresse och engagemang hos eleverna.

Granskningen visar dock att skolan behöver utveckla sitt arbete med att anpassa undervisningen till elevers behov. Dels behöver eleverna ges större möjligheter till inflytande över undervisningens utformning, dels behöver undervisningen utvecklas så att den i större utsträckning utgår ifrån elevernas behov, förutsättningar och erfarenheter. De brister som konstateras i samband med utredningen av elever med behov av särskilt stöd samt i åtgärdsprogrammets upprättande och innehåll riskerar dessutom att försvåra lärarnas arbete med att utforma undervisningen så att elever får det stöd de har behöver.

Skolinspektionen uppfattar att det finns brister i rektorernas kvalitetssäkring av utbildningen. Bland annat saknas tillräcklig uppföljning av kunskapsresultaten och stödåtgärder som genomförts. Rektorernas roll i uppföljningen av undervisningens innehåll och metoder är otydlig. Vidare saknas former för att samordna programmen för att säkerställa likvärdighet i utbildning och betygssättning. En tydligare pedagogisk ledning av skolan behövs för att säkerställa att alla elever får den utbildning de har rätt till.

Skolinspektionen har i tillsynen av Hagagymnasiet identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Alla elever ges inte möjlighet att nå målen för utbildningen (Lpf 94, 2.1 Kunskaper, Mål att uppnå i de frivilliga skolformerna samt kursplanerna).
- Rektor säkerställer inte att verksamheten i skolan är fokuserad på elevernas utveckling och lärande (2 kap. 2 § första stycket sista meningen 1985 års skollag, Lpf 94, 2.6 Rektors ansvar).
- Rektor följer inte upp lärarnas undervisning i tillräcklig grad (2 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpf 94 2.6 Rektors ansvar).
- Rektor tar inte ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och för att använda detta underlag för att nå de nationella målen (2 kap. 2 § första stycket sista meningen 1985 års skollag, Lpf 94, 1.2 Skolans värdegrund och uppgifter, Lpf 94, 2.6 Rektors ansvar).
- Rektor följer inte upp och utvärderar inte de särskilda stödinsatser som ges (8 kap. 1 a § gymnasieförordningen, Lpf 94, 1.2 Skolans värdegrund och uppgifter, Den enskilda skolans utveckling, Lpf 94, 2.6 Rektors ansvar).
- Rektor säkerställer inte att såväl utbildning som betygssättning är likvärdig på skolan (1 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpf 94, 1 Skolans värdegrund och uppgifter).

- Undervisningen är inte tillräckligt väl anpassad till varje elevs förutsättningar och behov. (Lpf 94,1.1 Grundläggande värden, En likvärdig utbildning, Lpf 94, 2.1 Kunskaper, Riktlinjer)
- Eleverna ges inte tillräcklig möjlighet till inflytande över utbildningens utformning (5 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpf 94, 2.3 Elevers ansvar och inflytande, Riktlinjer).
- Eleverna stimuleras inte i tillräcklig grad till att ta ett personligt ansvar för sina studier (Lpf 94, 2.1 Kunskaper, Mål att sträva mot, Lpf 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, Mål att sträva mot).
- Skolans ordningsregler motsvarar inte författningens krav (6 kap. 20 b § gymnasieförordningen).
- Rektor säkerställer inte att alla lärare tar ansvar för att de regler som är fastställda för skolan följs (Lpf 94, 2.1 Kunskaper, Riktlinjer).
- Skolans årliga plan mot kränkande behandling motsvarar inte författningarnas krav (14 a kap. 8 § 1985 års skollag, 2 § förordning om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling).
- Rektor säkerställer inte att eleverna erbjuds sin garanterade undervisningstid (1 kap. 2 § gymnasieförordningen).
- Skolans lokala kurser är inte förenliga med gymnasieförordningen. (2 kap. 14 § gymnasieförordningen).
- Rektor säkerställer inte att en utredning kommer till stånd om det framkommer att en elev kan ha behov av särskilt stöd (8 kap. 1 a § gymnasieförordningen).
- Åtgärdsprogram utarbetas inte alltid för elever i behov av särskilt stöd. De program som upprättats uppfyller inte författningarnas krav. (8 kap. 1 a § gymnasieförordningen).

Bedömningarna redovisas i bilaga 2

Rektor och Borlänge kommun har ansvar för att Hagagymnasiets brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast 3 månader från den dag beslutet för Borlänge kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Borlänge kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har utredaren Mathias Ljungström deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Luca Nesi

Enhetschef

Malin Söderberg

Utredare

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Hagagymnasiet

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Borlänge kommun under hösten 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Hagagymnasiet den 28 och 29 september. Utredarna Malin Söderberg och Monica Norberg har varit ansvariga för tillsynen.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Hagagymnasiet, dels den information som samlats in under besöket. I Hagagymnasiet intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolan

Tabell 1. Antal elever på Hagagymnasiet

Skolan	Antal elever
Barn- och fritidsprogrammet	84
Handels- och administrationsprogrammet	106
Medieprogrammet	82
Samhällsvetenskapsprogrammet	236
Individuella program	13
Specialutformat program BF	51
Specialutformat program SP Eng	77
Specialutformat program SP Räddningstjänst	114
Specialutformat program Musikal	5

Källa: Skolans egna uppgifter september 2010

Hagagymnasiet är beläget i stadsdelen Hagalund. Skolan byggdes delvis om 2006 och består nu av åtta programenheter med lektionssalar och studierum och några gemensamma utrymmen såsom cafeteria och bibliotek. Skolan har 768 elever fördelade på nationella, specialutformade och individuella program.

Skolan leds av tre rektorer med programansvar. En rektor är ansvarig för de nationella samhällsvetenskapliga programmen. En rektor ansvarar för Medieprogrammet, de specialutformade samhällsvetenskapliga programmen samt det individuella programmet för elever med Aspberger. En rektor har ansvaret för det nationella och det specialutformade Barn- och fritidsprogrammet samt Handels- och administrationsprogrammet.

Skolan har också ett individuellt program som kallas IV Haga. På IV Haga läser elever som avbryter sina studier på nationellt program i väntan på att komma in på ett annat nationellt program. IV Haga inrymmer också elever som, efter påbörjade studier på nationellt program, på grund av särskilda utbildningsbehov, inte kan följa det program de tagits in på. Alla rektorer har ansvar för elever på detta program, beroende på vilket nationellt eller specialutformat program de ursprungligen varit inskrivna på.

Lärarna på Hagagymnasiet är organiserade i programarbetslag. För varje programarbetslag finns en samordnare som ansvarar för arbetet i arbetslaget och som fungerar som informationskanal mellan rektor och arbetslag.

Tillsynsprotokoll för Hagagymnasiet

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och tillgång

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolan måste vidta åtgärder så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Författningsstöd:

Lpf 94, 2.1 Kunskaper, Mål att uppnå i de frivilliga skolformerna

Kursplanerna

Motivering:

Läsåret 2008/2009 uppgick andelen elever som slutförde sin utbildning med slutbetyg till 89 procent. Av dessa var 90,7 procent behöriga till universitet och högskola, vilket är i paritet med riket i stort. Sett över tid kan ingen trend skönjas, men resultatet läsåret 2008/2009 var bättre än föregående fyra år.

En granskning av andelen behöriga fördelat på elever med svensk respektive utländsk bakgrund visar dock att endast 65 procent av elever med utländsk bakgrund har högskolebehörighet, en siffra som är 20 procent lägre än motsvarande resultat för riket. Skolans resultat för de senaste fem åren visar att denna elevgrupp når behörighet i betydligt mindre utsträckning än elever med svensk bakgrund. En granskning av resultaten på programnivå visar inga större avvikelser, förutom att pojkarna på Barn- och fritidsprogrammet lyckas betydligt bättre än i riket i stort; 92 procent av pojkarna når behörighet mot 77 procent i riket.

Skolans genomsnittliga betygspoäng uppgick enligt Skolverkets statistik för läsåret 2008/2009 till 13,5, vilket är något lägre än genomsnittet i riket. Sett över tid fluktuerar värdet något, men ingen trend observeras. Det är framförallt flickor på Barn- och fritidsprogrammet och Samhällsvetenskapsprogrammet och pojkar på Handels- och Administrationsprogrammet som når lägre resultat. Deras genomsnittliga betygsvärde är 0,8-0,9 lägre än för motsvarande i riket.

Av Skolverkets statistik över kursbetyg framgår att drygt 97 procent av eleverna når lägst godkänt i alla kärnämneskurser utom i Engelska A, Idrott och hälsa A, Matematik A och Naturkunskap A. De mest anmärkningsvärda avvikelserna är att endast 72 procent av eleverna på Barn- och fritidsprogrammet når lägst Godkänt i Engelska A och endast 80 procent i Projektarbetet. På Medieprogrammet är andelen elever som når lägst Godkänt i Naturkunskap A 72 procent.

Skolinspektionens granskning visar att skolan erbjuder eleverna stödundervisning i de ämnen där de riskerar att inte nå målen. Av granskningen framkommer dock att skolan i begränsad omfattning gör analyser av kunskapsresultaten. Se vidare *Rektorns ansvar* nedan.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Rektorerna måste i högre grad verka för att verksamheten i skolan är fokuserad på elevernas utveckling och lärande

Författningsstöd:

2 kap. 2 § första stycket sista meningen 1985 års skollag

Lpf 94, 2.6 Rektors ansvar

Motivering:

Granskningen av skolans resultat visar att eleverna på vissa program och i vissa kurser i alltför stor utsträckning inte når målen (se *Kunskaper* ovan). Lärarna i ämneslaget sammanställer och analyserar betygsutfallet för respektive kurser. Programarbetslaget ansvarar för den pedagogiska utvecklingen. Detta innebär att lärarna i programarbetslaget saknar ett helhetsperspektiv vad gäller programmets resultat och eventuella utvecklingsområden.

Skolan redovisar också en sammanställning av resultatet av nationella provet i Matematik A läsåret 2009/2010. Av denna framgår att 40-80 procent av eleverna, beroende på program, har ett icke godkänt resultat på nationella provet. Intervjuer med lärare och rektorer visar att ämneslaget och programarbetslagen i ringa omfattning utvärderat och omprövat undervisningens uppläggning och arbetsformer utifrån detta resultat.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Rektorns ansvar

Bedömning:

Rektorerne måste i högre grad följa upp lärarnas undervisning.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § 1985 års skollag

Lpf 94 2.6 Rektors ansvar

Motivering:

I intervjuer med lärare och rektorer framkommer att det varierar mellan rektorerna hur de går tillväga för att inhämta kunskap om lärarnas undervisning. Någon rektor gör ett årligt längre lektionsbesök hos alla lärare, medan någon gör korta, oanmälda besök. Den huvudsakliga källan till kunskap om lärarnas undervisning anges av rektorerna vara elevers utsagor och utvärderingar.

I skolans kvalitetsredovisning för 2009/2010 redovisas den medarbetarenkät som genomförts vid skolan. Av denna framgår bland annat att majoriteten av personalen saknar återkoppling från sin närmaste chef. Denna bild bekräftas i lärarintervjuer. Lärare och rektorer uppger vidare i intervjuer att rektors uppföljning av undervisningens kvalitet är begränsad. Det ges några exempel på att rektor bifallit lärares förslag till utveckling av undervisningen, men skolan redogör inte för något fall där rektor utvärderat och omprövat lärarnas undervisning.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Rektorns ansvar

Bedömning:

Rektor måste ta ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och att detta underlag används för att nå de nationella målen.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § första stycket sista meningen 1985 års skollag

Lpf 94, 1.2 Skolans värdegrund och uppgifter, Den enskilda skolans utveckling

Lpf 94, 2.6 Rektors ansvar

Motivering:

Granskningen av kunskapsresultaten för Hagagymnasiet visar att vissa resultat vad gäller behörighet och vissa kurser är svaga, se vidare avsnittet *Kunskaper* ovan. Skolan redovisar en uppföljning av andel elever med högskolebehörighet samt genomsnittlig betygspoäng per program. Rektorerne redogör dock inte för någon analys utifrån program eller andra faktorer som kan påverka måluppfyllelsen. Intervjuer med lärare och rektorer visar att man bara delvis är förtrogen med skolans resultat. De kurser där en stor andel av eleverna inte når lägst Godkänt är kända, men skolan analyserar inte detta förhållande.

I samband med Skolverkets inspektion 2004 konstaterades att skolan behövde utveckla bland annat elevernas möjlighet till inflytande över sitt lärande, rutiner kring arbetet med åtgärdsprogram och särskilt stöd, uppföljningen av kunskapsresultaten och utveckling av undervisningen. Skolinspektionen besökte skolan i Kvalitetsgranskningen Studieavbrott i gymnasieskolan under våren 2009 och konstaterade ett fortsatt behov att utveckla skolans uppföljning av resultat. Skolinspektionens regelbundna tillsyn hösten 2010 visar att dessa brister kvarstår.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan**Bedömningsområde: Rektorns ansvar****Bedömning:**

Rektor måste följa upp och utvärdera de särskilda stödinsatser som ges.

Författningsstöd:

8 kap. 1 a § gymnasieförordningen

Lpf 94, 1.2 Skolans värdegrund och uppgifter, Den enskilda skolans utveckling

Lpf 94, 2.6 Rektors ansvar

Motivering:

I intervjuer med lärare, rektorer och annan personal framkommer att det råder delade meningar om vem som ansvarar för att utvärdera de stödinsatser som ingår i en elevs åtgärdsprogram. Även i skolans arbetsgång för åtgärdsprogram är detta tvetydigt. I de fall där elevhälsan medverkat vid någon del av arbetet med åtgärdsprogrammet är personalen osäker på om uppföljningen ska ligga på mentorn eller elevhälsan. Personalen uppger att det förekommer att vissa stödåtgärder utvärderas av elevhälsan, men det är oklart vilka dessa är och när så ska ske. Den osäkerhet som råder kring ansvaret

för uppföljningen leder till att det är oklart om stödåtgärder alltid utvärderas. Detta innebär också att rektorerna inte är delaktiga i att utvärdera de särskilda stödinsatser som ges och inte heller säkerställer att så sker.

Detta är särskilt anmärkningsvärt då skolan anger att det största problemet med det stöd som sätts in är att de elever som är i behov av stöd inte tar emot de åtgärder som erbjuds. För att komma tillrätta med detta blir en omprövning av stödinsatserna än viktigare. I Skolverkets Allmänna råd för arbetet med åtgärdsprogram (s 19-20) betonas vikten av ett tydligt fördelat ansvar för uppföljningen av stödåtgärderna. De allmänna råden beskriver vidare att ytterligare utredningar av elevens behov bör genomföras om stödinsatserna visar sig vara verkningslösa eller av annan anledning olämpliga.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Rektorns ansvar

Bedömning:

Rektor måste arbeta för att såväl utbildning som betygssättning ska vara likvärdig på skolan.

Författningsstöd:

1 kap. 2 § 1985 års skollag

Lpf 94, 1 Skolans värdegrund och uppgifter

Motivering:

Utbildningen vid Hagagymnasiet är organiserad i programarbetslag som organisatoriskt och lokalmässigt utgör egna enheter. Rektorer och lärare beskriver att programarbetslaget ansvarar för den pedagogiska utvecklingen vid skolan. Flera programarbetslag driver en tydlig utveckling av den egna enhetens organisation och undervisning. Skolinspektionen uppfattar i intervjuer med elever att det finns stora variationer i undervisningen både mellan och inom programarbetslagen. Genom lärarintervjuer och lektionsbesök bekräftas denna bild. Som beskrivits ovan, finns det brister i rektors uppföljning av undervisningen. Ämneslagen har i uppdrag att säkerställa likvärdighet i betygssättningen inför slutbetyg, men inget liknande krav på samordning av undervisningens utformning finns. Rektorer och lärare beskriver att en utvecklingsgrupp etablerats i syfte att samordna programarbetslagen, men denna grupp har hittills huvudsakligen varit ett forum för informationsutbyte.

Granskningen visar vidare att det finns stora variationer i hanteringen av den arbetsplatsförlagda utbildningen (APU) på skolan. APU ingår som ett inslag i utbildningen i tre av skolans program: Barn- och fritidsprogrammet, Handels- och administrations-

programmet och Medieprogrammet. Rektor, lärare och elever uppger att det förekommer att skolan inte lyckas anordna APU-plats med tydlig anknytning till studieinriktningen för elever på Medieprogrammet. Det finns bland annat elever i åk 2 på Medieprogrammet med inriktning fotografisk bild som har sin APU på förskola eller fritids. Rektor beskriver att eleven får med sig fotorelaterade uppgifter till sin APU och därför får arbeta med relevanta uppgifter. Skolan saknar dock system för att säkerställa att eleven får tillgång till en handledare med de kompetenser som behövs för att handleda elevens lärande i relation till de kursplaner som APU:n utgår ifrån.

Elevens kunskapsutveckling under APU:n ligger också till grund för bedömningen i de karaktärsämnen som ingår. En elev som fullgör sin APU på en plats utan koppling till studieinriktningen missgynnas således även vid betygssättningen.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Rektor måste se till att undervisningen anpassas till varje elevs förutsättningar och behov.

Författningsstöd:

Lpf 94, 1.1 Grundläggande värden, En likvärdig utbildning

Lpf 94, 2.1 Kunskaper, Riktlinjer

Motivering:

Skolinspektionen iakttar under lektionsbesök att undervisningen huvudsakligen är organiserad så att alla elever ska göra samma uppgift på samma tid. Lärare och elever beskriver att ett vanligt arbetssätt på skolan är att läraren delar ut en uppgift som eleverna får arbeta med under en given tidsperiod. Eleverna arbetar självständigt på valfri plats och läraren finns tillgänglig på skolan. Den individanpassning som ingår i arbetet utgår ifrån att eleven själv anpassar uppgiftens svårighetsgrad samt att eleven har möjlighet att fråga lärare om hjälp. I intervjuer med elever och lärare framkommer att det finns flera elever som har svårt att hantera de krav på disciplin och organisation som denna arbetsform ställer och att det är vanligt att några elever inte lämnar in arbetet på överenskommen tidpunkt. Dessa elever får då möjlighet att lämna in senare. Arbetet anpassas inte till dessa elevers behov av att träna självständigt arbete och det förekommer inte något alternativt arbetssätt.

Skolinspektionen konstaterar vidare att kunskapsresultaten för vissa kurser på vissa program är låga. I intervjuer med lärare och rektorer framkommer att exempelvis Matematik A är en kurs som länge haft svaga resultat och där skolan lagt extra resurser på utökad stödundervisning. De lärare Skolinspektionen talat med ger dock inga exempel på hur undervisningen anpassats, vad gäller innehåll eller arbetsformer, för att möta elevernas behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Fokus på lärande****Bedömning:**

Eleverna måste i större utsträckning ges möjlighet till inflytande över utbildningens utformning.

Författningsstöd:

5 kap. 2 § 1985 års skollag

Lpf 94, 2.3 Elevers ansvar och inflytande, Riktlinjer

Motivering:

I samband med verksamhetsbesök uppfattar Skolinspektionen att eleverna har möjlighet att vara med och välja om ett arbete ska redovisas genom prov eller inlämning samt att eleverna får vara med och bestämma när ett arbete ska vara klart. I elev- och lärarintervjuer framkommer att detta är den typ av frågor som eleverna oftast ges inflytande över. Skolinspektionen ges inga exempel på ett reellt inflytande över undervisningens utformning.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Fokus på lärande****Bedömning:**

Eleverna måste i högre grad stimuleras att ta ansvar för sina studier

Författningsstöd:

Lpf 94, 2.1 Kunskaper, Mål att sträva mot.

Lpf 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, Mål att sträva mot

Motivering:

I intervjuer med lärare och elever beskrivs att en stor del av undervisningen bedrivs i form av självständigt arbete med en av läraren bestämd uppgift. Det varierar mellan program och lärare i vilken mån lärarna arbetar för att skapa förståelse hos eleverna för arbetsprocessen och hur de stöttar eleverna i de krav på studiedisciplin som arbetsformen ställer. Av intervjuer med lärare och rektor framgår att det saknas en strategi på skolan för hur lärarna ska arbeta för att stötta elevernas förståelse för sitt eget sätt att lära och på så sätt ge dem verklig möjlighet att ta ansvar för sina studier.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolans ordningsregler måste motsvara kraven i gymnasieförordningen.

Författningsstöd:

6 kap. 20 b § gymnasieförordningen

Motivering:

Skolan har i samband med den regelbundna tillsynen skickat in skolans Ordnings- och trivselregler för Hagagymnasiet. Av detta dokument framgår att reglerna är upprättade år 2002 och reviderade år 2006. Skolans elever har således inte medverkat vid framtagandet eller uppföljningen av de gemensamma reglerna.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Rektorer måste se till att alla som verkar i skolan tar ansvar för att de regler som är fastställda för skolan följs.

Författningsstöd:

Lpf 94, 2.1 Kunskaper, Riktlinjer

Motivering:

Tillsynen visar att alla lärare inte tar ansvar för att de regler som beskrivs i Ordnings- och trivselregler för Hagagymnasiet. Eleverna uppger att de är osäkra på vilka reglerna är. I samtal med elever framkommer att det varierar mellan lärare om och hur de reagerar i situationer som Skolinspektionen kan identifiera som regelöverträdelser. Denna bild bekräftas också i intervjuer med skolans personal. Skolinspektionen iakttar vidare under sitt besök på skolan att det förekommer att lärare inte alls reagerar då elever inte följer ordningsreglerna.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Trygghet och studiero****Bedömning:**

Åtgärder måste vidtas så att den årliga planen mot kränkande behandling fullt ut svarar mot gällande författningskrav. Planen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § 1985 års skollag

2 § förordning om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Motivering:

Skolan har en likabehandlingsplan som också fungerar som årlig plan mot kränkande behandling. Planen innehåller en översikt av åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Den saknar dock specifika åtgärder som ska genomföras under det kommande året, vilka bygger på en på skolan gjord kartläggning. Vidare saknas en redogörelse för hur föregående års planerade åtgärder har genomförts.

Skolan har också en kortversion av skolans likabehandlingsplan. Denna har varit på remiss hos elevrådet. Denna kortversion kan dock inte jämföras med en årlig plan mot kränkande behandling då den endast innehåller skolans rutiner då någon upplever sig utsatt för kränkande behandling samt namn på kontaktpersoner. Eleverna på skolan har inte medverkat vid framtagandet av skolans likabehandlingsplan.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Undervisningstid och tillgång****Bedömning:**

Rektor måste säkerställa att eleverna erbjuds sin garanterade undervisningstid.

Författningsstöd:

5 kap. 4 d § 1985 års skollag

1 kap. 2 § gymnasieförordningen

2 kap. 2 § gymnasieförordningen

Motivering:

Tillsynen av Hagagymnasiet visar att en stor del av undervisningen genomförs på så sätt att eleven, enskilt eller i grupp, arbetar med ett på förhand överenskommet område och stoff som sedan redovisas på något sätt för läraren. Arbetet genomförs oftast någonstans på skolan, men eleven får också jobba hemifrån. Under denna tid finns lärarna tillgängliga i sina arbetsrum. Det varierar mellan program och lärare i vilken mån man följer upp elevernas arbete genom delmål, loggbok eller gemensam avstämning vid varje lektionstillfälle. Skolinspektionen märker denna planering under verksamhetsbesök, då flera klassrum står tomma trots att det enligt schema ska pågå lektioner. Lärare och rektor beskriver att den schemalagda tiden betraktas som undervisningstid, oavsett om eleverna genomför denna tid under lärares ledning eller om den består av självständiga studier på valfri plats. Detta överensstämmer inte med gymnasieförordningens krav på att undervisningstid är tid som planerats av lärare och elever tillsammans och som genomförs under lärares ledning.

Det görs ingen uppföljning av hur stor del av elevernas undervisningstid som genomförs på detta sätt. Genom verksamhetsbesök och elev- och lärarutsagor får Skolinspektionen en bild av att detta är vanligt förekommande. Det finns således en risk för att elevernas undervisning minskas avsevärt utan att rektor blir varse att så är fallet.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Undervisningstid och tillgång

Bedömning:

Skolans lokala kurser måste ses över så att de är förenliga med gymnasieförordningen.

Författningsstöd:

2 kap. 14 § gymnasieförordningen

Motivering:

Tillsynen visar att det vid skolan förekommer lokala kurser som inte motsvarar gymnasieförordningens krav. Två kurser i Idrott och friskvård, motsvarande 200 poäng, erbjuds inom skolans individuella val. De kunskaper och färdigheter som tas upp i kursplanerna tillgodoses helt av de nationella kurserna Idrott och hälsa A och B. Skolan erbjuder vidare tre kurser i Individ och omvärld på sammantaget 250 poäng. De kunskapsområden som ingår i kursplanerna återfinns redan i olika nationella kursplaner för grundskolan och gymnasieskolan.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Rektor måste se till att en utredning kommer till stånd om det framkommer att en elev kan ha behov av särskilt stöd

Författningsstöd:

8 kap. 1 a § gymnasieförordningen

Motivering:

Enligt Hagagymnasiets arbetsgång för särskilt stöd ligger ansvaret för att utreda en elevs behov av särskilt stöd på mentor eller undervisande lärare. Genom intervjuer med lärare och annan personal framkommer dock att det är oklart vad som kan ingå i en utredning och vilka förväntningar rektorerna har på detta arbete. Vidare saknas rutiner för att informera rektor om det framkommit att en elev kan vara i behov av särskilt stöd eller om utredning genomförts. Eftersom rutinerna kring både utredningen och kommunikationen till rektor är oklara är det osäkert om elever i behov av särskilt stöd identifieras och om deras behov utreds.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Åtgärdsprogrammen måste utvecklas så att de uppfyller gymnasieförordningens krav

Författningsstöd:

8 kap. 1 a § gymnasieförordningen

Motivering:

Skolan har en nedskriven arbetsgång för arbetet med särskilt stöd. Rutinerna i denna är inte helt tydliga vad gäller ansvaret för upprättandet av åtgärdsprogram, då rutiner anger att mentor eller undervisande lärare har denna uppgift. I intervjuer med elevhälsoteamet framkommer vidare att det varierar i vilken mån gällande rutiner är förankrade och följs av lärarna. Elevhälsoteamet beskriver vidare att de uppfattar att det varierar mellan programarbetslagen och lärarna i vilken utsträckning åtgärdsprogram upprättas.

I samtal med lärare och annan personal framkommer vidare att det är oklart vem som har ansvar för att upprätta åtgärdsprogram för de elever där Hagagymnasiet i samband med ett överlämningssamtal med nya elevers grundskola fått kännedom om att en elev är i behov av särskilt stöd. Denna oklarhet har lett till att åtgärdsprogram i dessa fall inte upprättats.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen av skolan tagit del av några åtgärdsprogram. Det framgår inte av dessa program vilka behov eleven har. De åtgärder som beslutats är dessutom ofta en förteckning över hur eleven ska förändra sitt arbetssätt snarare än en beskrivning av hur skolan ska tillgodose elevens behov. Det framgår inte alltid av åtgärdsprogrammet när och hur åtgärderna ska utvärderas.